

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA SIBENIK I AUSTRO-UGARSU GODIŠNJE K 14—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJEÑNO, MJESECNO
K 120.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U SIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK. IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRŽUNA
TISKARA U SIBENIKU. U. Z. S. O. J.

GOD. III.

SIBENIK, srijeda 10. ožujka 1915.

BR. 52. (282)

Galicija i Karpati.

BEĆ, 9. ožujka. Službeno se saopće:

Na frontu sjeverno Visle živahna artiljerijska vatra i jučer je trajala. Južno od Lopuznica ruski napadaji bili su lakoćom odbiveni.

Naš nasrtaj u prostoru Gorlice donio nam je dalnjih zarobljenika. Položaji, unatoč višekratnom neprijateljskom pokušaju da ih preotme, bili su svugdje zadržani.

Neprekidno opetuju se na frontu Karpata neprijateljski napadaji, koji su vodjeni prama tome kako se prilike razvijaju, sada jakim sada opet lošijim silama.

Tako je i jučer bilo odbiveno na više mjesta žestokih ruskih napadaja, uz težke gubitke po protivnika. Dalnjih 600 Rusa ostalo je u ovim bojevima u našim rukama.

Nepovoljne prilike vremena, koje od zadnjih dana ponovo vladaju, traže od vojnih zborova upotrebljenih u ovom bojnom frontu, sasmanavredna djela. U stalnom dodiru sa protivnikom čete su često danju i noću u borbi, a mnogokrat prisiljene da i uz ljutu zimu i uz visoki snijeg izvadjuju napadajne kretnje ili da poduzimaju obranu ponajviše stojeci usuprot pretežitim neprijateljskim silama.

Na ovakom držanju ide naše valjane čete kao što i svakog pojedinog, koju ovim borbama sudjeluje, neizreciva hvala.

U Rusiji.

BERLIN, 9. ožujka. Službeno se saopće:

Istočno i južno Augustova ruski napadaji izjavioše se uz težke gubitke po neprijatelja.

Sjeveristočno Lompe neprljatelj je, nakon neuspjelog napadaja, ostavio u našim rukama 800 zarobljenika.

Sjeverozapadno Ostrolenke razvio se je boj, koji još nije zaključen.

U bitkama, koje su za nas

svršile povoljno, sjeverozapadno i zapadno Prasznysza mi smo 4.000 Rusa zarobili.

Ruski napadaji sjeverno Rave i sjeverozapadno od Novimasta nisu imali nikakva uspjeha. Ovdje 710 Rusa bilo zarobljeno.

Bombardiranje Dardanella.

CARIGRAD, 9. ožujka. Službeno se saopće:

Danas poslije podne četiri engleska bojna broda bombardirala su bez ikakvog uspjeha naše baterije na Dardanelima.

Bombardiranje Smyrne.

CARIGRAD, 9. ožujka. Službeno se saopće dne 8. ov. mj.:

Jučer, i danas tri neprijateljska oklopna broda bombardirala su utvrde Smyrne, ali bez uspjeha.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 9. ožujka. Službeno se saopće:

Na visu Lorette mi smo oteili Francuzima još dva daljnja rova, 6 časnika i 250 vojnika zarobili, dva puščana stroja i dva mala topa zaplijenili.

Borbe u Champagni, kao što i zapadno od Münstera i Sennheima, još traju.

Tursko-engleski rat.

CARIGRAD, 9. ožujka. Službeno se saopće:

Englez su pokušali da u Irak naše položaje u okolišu Ahvaza napadnu, ali su bili uz velike gubitke poraženi i u bijeg natjerani.

Cijeli svijet u prevratu.

Najteže u današnjoj svjetskoj tragediji ima tek doći. Znaci su sviti, i nije daleko dan, kada će čitav stari, novi i najnoviji svijet plamsati u plamenu.

Pitanje Dardanela čini sadašnji momenat kritičnim. Sazonov je u svom govoru pred Dumom označio ciljem ruske politike: Carigrad. Ide li sjedinjena englesko-francuska flota bombardiranjem Dardanela za tim, da taj cilj ruske politike provede, ili Engleska ima što drugog pred očima? To je uostalom sada sporedno; glavno je u stvari, da se o promjeni gospodstva nad Carigradom i Dardanelima uistinu ozbiljno radi.

Ova činjenica nemože a da ne bude bez upliva na cijelokupni sadašnji svjetski zapletaj, jer posjedom Carigrada i Dardanela Rusija postaje na Sredozemnom Moru pomorska vlast prvoga reda, daleko nad ostalim sredozemnim državama.

Talijanske novine već ističu, nije li, obzirom na dardansko pitanje, došao za Italiju čas da se vrhu toga stavi u sporazum sa ententnim vlastima. Da Carigrad dobije drugog gospodara, osobito Rusiju, mještje Turske, to Italiji sigurno ne prija. A nemože pogotovo da prija malim balkanskim državama, jer je u njihovom vitalnom interesu, da na Bosforu počiva nemoćni. Ovo razumiju vrlo dobro u Petrogradu, ali „Rieč“ na to izjavila, da ova nervoznost u Bugarskoj i u Rumunjskoj, čak i u rusofliskim krugovima, nemože sprječiti Rusiju, da udovolji svojim narodnim zadatcima. Rusija — veli — mora imati Dardanele, bilo povoljno Rumunjskoj i Bugarskoj ili ne.

Veoma značajan pojav se opeza u Rumunjskoj, gdje sami poznati rusofili, kao Take Jonescu, označuju težnje Rusije, za Dardanelima kao ugrozavajuće životne interese Rumunjske.

Za Grčku se čulo, da će oružnom silom posegnuti u prilog trojrog sporazuma, ako se od toga ne odvratiti još u zadnji čas uslijed pogibelji koja i njoj prijeti eventualnom promjenom gospodara na Bosforu.

Novi zapletaj donosi nam Engleske radi svog postupka pri blokadi protiv Njemačke. Sjeđine Države na putu su također da budu povučene u krvavo kolo. Iz Washingtona službeno priopćuju, da će Amerika, u koliko entente vlasti nisu kadre provesti regularnu blokadu protiv Njemačke, protestirati protiv povreda svih pravila pomorskog rata, nadalje će objelodaniti, da predsjednik Wilson nije voljan, da se izjavi sporazumno s novom teorijom tako zvane blokade na veliku udaljenost sa zadržavanjem neutralnih brodova, što su određeni za neutralne luke iz puke sumnje. Amerika hoće, kako ju ide po međunarodnom pravu, da začisti slobodnu trgovinu sa svim ratujućim državama, dakle i s Njemačkom, dočim Engleska ne će da Njemačka ma ni indirekte, dakle ni preko Hollandije ni preko Škandinavskih Država, bude u trgovackom savezu s Amerikom. Ovakav pak sukob ne riješava se samim platoničkim pravljedvom.

Da će Amerika u rat, i to protiv ententnih vlasti i njihovih prijatelja, potvrditi i vijesti iz Tokia, stigle preko Petrograda, glede japsko-kineskog spora, a koje javljaju, da je japska gospodска kuća jednoglasno odobrila zahtjevane kredite za naoružanje. Ministar vanjskih posala izjavio je, da japanska vlada bezuvjetno ostaje pri tome, da mora Kina primiti sve japanske zahtjeve. Na ovo parisko izdanje „New-York Herald-a“ donosi, da će vlada Sjedinjenih Država proti ovakom postupku

Japana protestirati i da će se staviti kao zaštitnica Kine.

Prevar potom zahvaća sve dijelove svijeta i mir, toli željkovani i izčekivani, biva sve dalji i dalji.

Srbija hoće na more.

Javlja se iz Sofije — kako donaša bečka „Reichspost“ — da, po jednoj vijesti, koja je došla iz Soluna, nema već nikakve sumnje da Srbi idu za tim kada marširaju naprijed u Albaniju i tako prodru do jadranske obale. Da ove svoje namjere prikriju, srpski „Pressbureau“ tura u javnosti neke nove vijesti kao da Arbanasi prolaze u srpsko zemljište. Tako jedna srpska vijest tvrdi, da je 4.000 Arbanasi iz Struge zapošjelo kod Ohridskog jezera te navodno ugrozio Monastir. Velike srpske transportne čete su izuzele iz Štipa. Na više su mjestu Srbijevi prešli granice Albanije i upravili su svoje kretnje prama unutarnjosti zemlje.

Akcija proti Dardanelima.

Englezi — piše „N. F. Presse“ — tvrde, da sada bombardiraju tvrđave Namasiye, Kilid-Bahr i Maldos, položene na europskoj obali prama Cjanak, Kaleš, naime u položaju najtijesnijem. U unutarnjosti stoji tvrđave druge a medju kojima i Maidos. Bombardirati ovu tvrđavinu moguće je jedino u slučaju kad bi se flota približila tvrđavama Cjanak i Kaleš, gdje stoje veliki i teški topovi koji mogu prouzročiti neprijateljskom brodovlju ogromnih šteta. Pa zato sve ono što engleske novine pričaju nije vjeredostojno. Način, kako Englezi priopćuju svoje, uspije uvijek je takav, da ne smije pobuditi začudjenja kad se zna da oni dogadjaju na ruskom ratištu ružičastim opisuju nego li sami Rusi.

Vidi se, da Englezi hoće, turajući u javnosti takvih vijesti, pobuditi neutralne vlasti na borbu proti nami. Indiferentno je da li su njihove vijesti istinite ili ne. Engleske zadnje vijesti daju zaključiti, da su oni imali velikih gubitaka. Navalna je počela sa strane zalijeva Saros, a bombardiranje bilo je upravljeno prama tvrđavi Bulair, koja je u balkanskom ratu imala velike važnosti. Rezultat dosada je bio negativan.

Da se možda uspije, trebalo bi iskratici mnogobrojnih četa. Izgleda, kako se barem javlja, da je već pravno 60.000 australaca i senegalaca. Naprotiv vijesti, koje dolaze iz Atene, javljaju da su Turci koncentrirali 130.000 ljudi kod Galipola i to jedan dio najhrabrije vojske, koji će bez sumnje odbiti najenergičnije svaku pokušajno iskrčanje neprijatelja.

Prama tome svaka akcija francusko-engleske flote proti Dardanelima neće imati uspjeha bez iskrčavanja koprene vojske, pa sve da bi uspjelo joj prodrijeti kroz tijesnac. Povratak brodovlja bio bi pogibeljan kad ne bi bile tvrđave iz temelja srušene i okupirane od iskrčanih četa,

Jedinstvena organizacija katolika u Italiji.

„Osservatore Romano“ priopćuje plismo papinskog državnog tajnika kardinala Gasparri predsjedniku pučkog katoličkog saveza u Italiji. Tu se navješćuje, da je Sveti Otac odlučio, da ravnajući odbor izabere iz svoje sredine komisiju od jedanaest članova, koja, pod predsjedničtvom predsjednika saveza, i učestovanjem drugih katoličkih saveza, ići će za tim, da akcija talijanskih katolika razvija se metodičkom direktivom, eda se dobije jedinstvo u kriterijima i u svrsi i da pokret katoličke akcije bude koncentričan. Papa želi, da se radi na jedinstvu svih katolika Italije u pukoj svezi i na organizaciji saveza katolika po svim biskupijama i u svim župama.

Ova akcija Nj. Sv. Benedikta XV. daje slutiti, da katolici talijanski neće odsele biti tek protiv motrioci kao dosad, nego da će posegnut u dogodjaje svim svojim dostojanstvom i uplivom. Ukinute „non expedit“ pitanje je kratkog vremena.

Priprave Italije.

Nove zakonske osnove.

Rimska „Tribuna“ opominje javnost, da ne Širi uzbudjenosti predsjednjivanjem parlamentu podstačnih zak. osnova glede špijunaže i održaća vojnih tajna, kao što i glede poziva rezervnih oficira u službu. Sve to da spada u priprave države i baš ne treba da znače skorašnji početak rata.

Nove bojne gjemije.

U Genovi je porinut u more novi talijanski superdreadnought „Marc Antonio Colonna“.

Upaljivi zrakoplov „Veloce“, određen za mornaricu, preduzeo je u Rimu pukose u brzini preliv 100 klm. na sat, da doskora poduzme pukose bacanjem bombe u nišan na zemlji.

Nemiri u Italiji.

„Corriere della sera“ javlja, da je u Pisi došlo do burnih demonstracija proti visokim cijenama kruha, a na čelu bile ženske. Morali su intervenirati karabineri i infanterija.

Pekar u Lecco zaključio su zatvoriti svoje pekarne, budući im vlast ne dozvoljava povišit cijene kruha za 2 centesima po klg.

U mletačkoj provinciji takodjer opaža se oveće gibanje radi bezpovolnosti i radi visokih cijena kruha,

U pokrajini Carnia, o koruško-tirolskoj mediji, 35 načelnika odlučilo je položiti svoju načelniku čast, jer vlada ne će ništa da poduzme proti bezposlenosti. Ovaj je zaključak 15.000 demonstranata prinijelo podprefektu.

Ponovni potres u Italiji.

Dne 4. ov. mj. oko 6 sati večer ponovno se je u Italiji osjetio dosta jak potres i to u Florenci, Bolonji, Modeni, Forli i Farenzi.

Željeznička pruga Napulj-Potenza bila je zasuta, jer se je od gora polovalo. Tako je zasuto više cesta i automobilска pruga Potenza-Brienza.

